

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 41/05-28

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 5. mája 2005 v senáte zloženom z predsedu Ľubomíra Dobríka a zo sudcov Juraja Babjaka a Eduarda Báránaya prerokoval sťažnosť JUDr. Pavla Polku, Ž., zastúpeného advokátkou JUDr. T. P., Ž., ktorou namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom v konaní sp. zn. 5 C 603/02 (v súčasnosti Okresný súd Trenčín), a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo JUDr. Pavla Polku na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v konaní vedenom na Okresnom súde Nové Mesto nad Váhom pod sp. zn. 5 C 603/02 (v súčasnosti Okresný súd Trenčín) **p o r u š e n é b o l o .**

2. Okresnému súdu Trenčín p r i k a z u j e v konaní sp. zn. 5 C 603/02 konať bez zbytočných priet'ahov.

3. JUDr. Pavlovi Polkovi p r i z n á v a primerané finančné zadost'učinenie v sume 10 000 Sk (slovom desaťtisíc slovenských korún), ktoré je Okresný súd Trenčín povinný zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

4. Okresný súd Trenčín j e p o v i n n ý nahradiť JUDr. Pavlovi Polkovi trovy právneho zastúpenia v sume 9 340 Sk (slovom deväťtisícristoštyridsať slovenských korún) na účet právnej zástupkyne JUDr. T. P. do pätnástich dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

5. Sťažnosti JUDr. Pavla Polku vo zvyšnej časti n e v y h o v u j e .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 26. októbra 2004 doručená sťažnosť JUDr. Pavla Polku, Ž. (ďalej len „sťažovateľ“), doplnená podaním doručeným ústavnému súdu 11. apríla 2005, zastúpeného advokátkou JUDr. T. P., Ž., ktorou namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) Okresným súdom Nové Mesto nad Váhom (ďalej len „okresný súd“) v konaní sp. zn. 5 C 603/02 (v súčasnosti Okresný súd Trenčín).

Ústavný súd uznesením č. k. III. ÚS 41/05-11 zo 16. februára 2005 prijal sťažnosť sťažovateľa na ďalšie konanie.

Predsedička Okresného súdu Trenčín sa na základe výzvy ústavného súdu, ktorá jej bola doručená 29. marca 2005, vyjadrila, že okresný súd netrvá na verejnom pojednávaní pred ústavným súdom. Právna zástupkyňa sťažovateľa vo vyjadrení doručenom ústavnému súdu 11. apríla 2005 oznámila, že netrvá na verejnom pojednávaní pred ústavným súdom.

Z uvedeného dôvodu ústavný súd využil možnosť postupu podľa § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a upustil od ústneho pojednávania, pretože vzhľadom na charakter posudzovanej veci, v ktorej je rozhodujúci prehľad spisu, nemožno od ústneho pojednávania očakávať ďalšie objasnenie veci.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti uviedol, že 28. mája 2001 podal na Okresnom súde Žilina žalobu o ochranu osobnosti. Uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. Nc 162/01 z 21. novembra 2001 bola predmetná vec prikázaná podľa ustanovenia § 12 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku Krajskému súdu v Trenčíne.

Uznesením Krajského súdu v Trenčíne č. k. 5 Nc 74/02-32 z 22. mája 2002 bola uvedená vec prikázaná na prerokovanie a rozhodnutie okresnému súdu. Na okresnom súde je vec vedená pod sp. zn. 5 C 603/02 a pridelená bola zákonnému sudcovi 23. októbra 2002.

Sťažovateľ tvrdí, že do dňa spracovania sťažnosti v uvedenej veci nebol nariadený termín pojednávania. Sťažovateľ podal opakovane predsedovi okresného súdu sťažnosť na prietahy v konaní podľa ustanovenia § 17 zákona Slovenskej národnej rady č. 80/1992 Zb. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky, štátnej správe súdov, vybavovaní sťažností a o voľbách prísediacich (zákon o štátnej správe súdov) v znení neskorších predpisov. Predsedička okresného súdu v oboch prípadoch uznala sťažnosť sťažovateľa za opodstatnenú a uviedla, že v konaní sú prietahy, ktoré zdôvodnila objektívnymi dôvodmi na strane okresného súdu.

Sťažovateľ v doplnení svojej sťažnosti doručenom ústavnému súdu 11. apríla 2005 uviedol, že vo februári 2005 mu bolo doručené vyjadrenie odporcu a ku doplneniu sťažnosti ústavnému súdu mu nie sú známe nové úkony konajúceho súdu smerujúce k rozhodnutiu v merite veci, pričom mu nebolo doručené oznámenie o predpokladanom termíne pojednávania v zmysle ustanovenia § 372k ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku.

S prihliadnutím na vzniknuté prieťahy v konaní spôsobené okresným súdom (v súčasnosti Okresný súd Trenčín) sťažovateľ vo svojom návrhu výroku rozhodnutia (petite) žiada, aby ústavný súd vyslovil porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v konaní sp. zn. 5 C 603/02 a prikázal okresnému súdu (v súčasnosti Okresný súd Trenčín) konať vo veci bez zbytočných prieťahov. Zároveň sťažovateľ požaduje priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v sume 100 000 Sk a náhrady trov právneho zastúpenia.

Ústavný súd výzvou zo 16. marca 2005 požiadal predsedníčku Okresného súdu Trenčín, aby sa v zmysle ustanovenia § 29 ods. 6 zákona o ústavnom súde vyjadrila k sťažnosti sťažovateľa. Predsedníčka okresného súdu vo svojom vyjadrení z 30. marca 2005 uviedla prehľad úkonov vykonaných v predmetnej veci a vyjadrila sa, že sťažovateľ prispel k prieťahom v predmetnom konaní tým, že nesplnil pri podaní žaloby poplatkovú povinnosť, k splneniu ktorej musel byť opakovane vyzývaný, pričom výpočet súdneho poplatku nie je v danom prípade zložitý.

Predsedníčka Okresného súdu Trenčín vo svojom stanovisku ďalej uviedla, že v konaní okresného súdu vznikli prieťahy v dvoch obdobiach, a to v dĺžke desiatich a piatich mesiacov, ktoré boli spôsobené objektívnymi okolnosťami spočívajúcimi v nedostatočnom personálnom obsadení okresného súdu a v dôsledku vysokého nápadu vecí do jednotlivých súdnych oddelení. Zákonný sudca bol v období rokov 2002 – 2004 aj dlhodobo práceneschopný a čerpal nariadenú dovolenku pred odchodom do dôchodku. Z hľadiska primeranosti plynulosti konania došlo podľa názoru predsedníčky Okresného súdu Trenčín „... vo vzťahu k sťažovateľovi k zbytočným prieťahom v konaní“.

II.

Ústavný súd na základe sťažnosti sťažovateľa, stanoviska predsedníčky Okresného súdu Trenčín a najmä podrobného preštudovania spisu okresného súdu sp. zn. 5 C 603/02 (a predchádzajúceho spisu Okresného súdu Žilina sp. zn. 8 C 87/01) zistil nasledovný priebeh a stav konania:

Sťažovateľ doručil Okresnému súdu Žilina 28. mája 2001 žalobu týkajúcu sa ochrany osobnosti proti odporcovi - Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky s prílohami. Okresný súd Žilina prípisom z 31. mája 2001 postúpil predmetnú vec Krajskému súdu v Žiline na rozhodnutie s vyhláseniami sudcov Okresného súdu Žilina o zaujatosti v predmetnej veci.

Podľa úradného záznamu Okresného súdu Žilina z 18. júna 2001 sťažovateľ žiadal v uvedený deň vložiť do spisu štyri prílohy (č. 1. 13 spisu). Podľa úradných záznamov Okresného súdu Žilina z 11. apríla 2001, 27. apríla 2001 a 16. mája 2001 sťažovateľ žiadal o nahliadnutie do spisu sp. zn. 13 C 295/99 (č. 1. 14 až 18 spisu).

Krajský súd v Žiline vydal 25. septembra 2001 pokyn na predloženie spisu všetkým sudcom súdu, aby sa k posudzovanej veci vyjadrili v zmysle ustanovenia § 14 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku s prihliadnutím na účastníkov posudzovaného konania. Krajský súd v Žiline vydal 24. októbra 2001 pokyn na predloženie spisu najvyššiemu súdu, aby rozhodol o tom, či sú sudcovia tohto súdu vylúčení v zmysle ustanovenia § 14 Občianskeho súdneho poriadku z prejednávania a rozhodnutia danej veci.

Najvyšší súd uznesením sp. zn. Nc 162/01 z 21. novembra 2001 rozhodol, že sudcovia Krajského súdu v Žiline sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania danej veci, a vec prikázal Krajskému súdu v Trenčíne. Krajský súd v Žiline vydal 4. februára 2002 pokyn na vrátenie spisu Okresnému súdu Žilina. Okresný súd Žilina vydal 15. februára 2002 pokyn na doručenie uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. Nc 162/01 z 21. novembra 2001 účastníkom konania.

Sťažovateľ doručil Okresnému súdu Žilina 15. februára 2002 návrh na prikázanie posudzovanej veci Okresnému súdu Bratislava III z dôvodu vhodnosti podľa ustanovenia § 12 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku. Okresný súd Žilina prípisom z 8. apríla 2002 predložil spis Krajskému súdu v Trenčíne na rozhodnutie podľa ustanovenia § 16 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku. Krajský súd v Trenčíne vydal prípisom z 29. apríla 2002 pokyn na predloženie predmetného spisu najvyššiemu súdu, aby rozhodol v zmysle ustanovenia § 16 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, s poukázaním na zaujatosť sudkyne v predmetnej veci.

Krajský súd v Trenčíne uznesením č. k. 5 Nc 74/02-32 z 22. mája 2002 rozhodol o vylúčení sudcov Okresného súdu Žilina z prejednávania a rozhodovania danej veci a vec prikázal na prejednanie a rozhodnutie okresnému súdu. Okresný súd Žilina vydal 31. mája 2002 pokyn na doručenie predmetného uznesenia účastníkom konania a 9. októbra 2002 vydal pokyn na postúpenie spisu okresnému súdu. Predmetný spis bol okresnému súdu doručený 23. októbra 2002 a bola mu pridelená spisová značka 5 C 603/02.

Okresný súd vydal 19. augusta 2003 pokyn na doručenie výzvy sťažovateľovi na uhradenie súdneho poplatku v určenej lehote. Sťažovateľ doručil okresnému súdu 22. septembra 2003 oznámenie so žiadosťou o nové vyrubenie súdneho poplatku v súvislosti s doplnením dôvodov žaloby a čiastočným späťvzatím návrhu zo 17. septembra 2003 s príslušnými prílohami.

Okresný súd vydal 13. januára 2004 pokyn na doručenie výzvy sťažovateľovi, aby v určenej lehote uhradil súdny poplatok. Podľa úradného záznamu okresného súdu z 22. marca 2004 bol súdny poplatok uhradený 2. marca 2004. V zmysle úradného záznamu okresného súdu z 2. júla 2004 bola predmetná vec v súlade s opatrením predsedníčky súdu o zmene rozvrhu práce na rok 2004 sp. zn. Spr. 506/04 z 2. júla 2004 pridelená novej zákonnej sudkyňi.

Okresný súd uznesením č. k. 5 C 603/02-66 zo 4. augusta 2004 pripustil čiastočné späťvzatie návrhu v zmysle oznámenia sťažovateľa zo 17. septembra 2003. Podľa úradného

záznamu okresného súdu z 19. augusta 2004 bolo odporcovi doručené požadované číslo listu návrhu sťažovateľa. Odporca doručil okresnému súdu 26. augusta 2004 vyjadrenie týkajúce sa predmetu konania.

Sťažovateľ doručil okresnému súdu 13. októbra 2004 vyjadrenie k predmetu konania - čiastočné späťvzatie návrhu na prikázanie veci z dôvodu vhodnosti inému súdu. Okresný súd vydal 26. októbra 2004 pokyn na vypracovanie a doručenie uznesenia č. k. 5 C 603/02-70 z 15. novembra 2004 o zastavení konania v časti prikázania veci Okresnému súdu Bratislava III z dôvodu vhodnosti a vrátenie súdneho poplatku v zmysle oznámenia sťažovateľa z 8. októbra 2004.

Odporca doručil okresnému súdu 10. februára 2005 vyjadrenie k predmetu konania s prílohami. Okresný súd vydal 22. februára 2005 pokyn na doručenie vyjadrenia odporcu zo 7. februára 2005 sťažovateľovi. V posudzovanom spise nie sú vložené listy č. 113 až 115, pričom na číslach listov 116 a 117 sú úradné záznamy okresného súdu z 2. septembra 2004, ktorými predmetný spis končí.

III.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľ sa svojou sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva upraveného v čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov. V zmysle čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom.

Účelom práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu, pričom nestačí, že štátny orgán vo veci koná (napr. rozhodnutia II. ÚS 157/02, I. ÚS 76/03). Až právoplatným rozhodnutím, bez ohľadu na to, či vyznie v prospech alebo neprospech účastníka, sa vytvára právna istota. Preto na naplnenie ústavného práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy nestačí, aby všeobecný súd iba o veci konal a nerozhodol ju s účinkami právoplatnosti a prípadne vykonateľnosti svojho meritórneho rozhodnutia.

Základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov sa naplní, ako to konštantne ústavný súd vo svojich rozhodnutiach uvádza, až právoplatným rozhodnutím štátneho orgánu, na ktorom sa osoba domáha odstránenia právnej neistoty ohľadom svojich práv (napr. rozhodnutia sp. zn. I. ÚS 10/98, I. ÚS 89/99, III. ÚS 127/03 a ďalšie).

Ústavný súd si pri výklade práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie veci v primeranej lehote. Z uvedeného dôvodu nemožno v obsahu týchto práv vidieť zásadnú odlišnosť (napr. rozhodnutie sp. zn. I. ÚS 28/01).

Sťažovateľ využil právny prostriedok, ktorého uplatnenie sa vyžaduje pred podaním návrhu na začatie konania pred ústavným súdom, a podal sťažnosť na priet'ahy v konaní 22. augusta 2003. Predsedníčka okresného súdu vo vyjadrení sp. zn. Spr. 1543/03 zo 16. septembra 2003 uviedla, že k priet'ahom v konaní došlo z objektívnych dôvodov, ktoré boli spôsobené nedostatočnou personálnou obsadenosťou súdu.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (napr. rozhodnutia sp. zn. II. ÚS 813/00, III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníkov súdneho konania a postup samotného súdu.

Pokiaľ ide o kritérium „právna a faktická zložitosť veci“, ústavný súd konštatuje, že hoci predmetom sporu je žaloba týkajúca sa ochrany osobnosti, ktorá nepatrí k jednoduchým veciam po skutkovej stránke, napriek tomu ide o vec, ktorá patrí do štandardnej rozhodovacej agendy všeobecného súdnictva. Ústavný súd navyše v tejto súvislosti zdôrazňuje, že pokiaľ posudzoval predmetné konanie z hľadiska zbytočných prietáhov, práve s prihliadnutím na skutkovú stránku veci posudzoval len obdobia nečinnosti okresného súdu, keď neboli v určitých obdobiach vykonané žiadne úkony v predmetnej veci, so zreteľom na skutočnosť, že v konaniach o ochranu osobnosti často dochádza k predĺženiu konaní kvôli skutkovej náročnosti sporov.

Správanie účastníka konania je druhým kritériom pri rozhodovaní o tom, či v konaní pred súdom došlo k zbytočným prietahom, a tým aj k porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Ústavný súd nezistil z posudzovaného spisu a vyjadrení účastníkov konania žiadnu okolnosť, ktorou by sťažovateľ prispel k prietahom v konaní.

Ústavný súd však z prehľadu posudzovaného spisu zistil, že sťažovateľ vyjadreniami zo 17. septembra 2003 a 8. októbra 2004 oznámil čiastočné späťvzatie svojho návrhu. Uvedené úkony patria nepochybne k oprávneniam, ktorými sťažovateľ ako účastník konania v rámci civilného procesu disponuje. Predĺženie posudzovaného konania z uvedených dôvodov, keď okresný súd uzneseniami č. k. 5 C 603/02-66 zo 4. augusta 2004 a č. k. 5 C 603/02-70 z 15. novembra 2004 pripustil čiastočné späťvzatie návrhu, však nie je možné pripísať na ťarchu okresného súdu.

Tretím hodnotiacim kritériom, ktorým ústavný súd zisťoval, či došlo k porušeniu práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, bol postup samotného okresného súdu. Pri skúmaní skutočnosti, či v dôsledku postupu okresného súdu došlo k porušeniu vyššie uvedeného práva, ústavný súd zistil, že tomu tak je, a to bez existencie zákonnej prekážky (napr. rozhodnutie II. ÚS 3/00).

Ústavný súd z prehľadu úkonov vykonaných okresným súdom v tejto veci zistil, že okresný súd nevykonal žiadny úkon v posudzovanej veci od 23. októbra 2002 do 19. augusta 2003 (9,5 mesiacov) a od 2. marca 2004 do 4. augusta 2004 (5 mesiacov).

Predsedníčka Okresného súdu Trenčín vo svojom vyjadrení z 30. marca 2005 uviedla prehľad úkonov vykonaných v predmetnej veci a vyjadrila sa, že sťažovateľ prispel k prieťahom v predmetnom konaní tým, že nesplnil pri podaní žaloby poplatkovú povinnosť, na splnenie ktorej musel byť opakovane vyzývaný, pričom výpočet súdneho poplatku nie je v danom prípade zložitý.

Predsedníčka Okresného súdu Trenčín vo svojom stanovisku ďalej uviedla, že v konaní okresného súdu vznikli prieťahy v dĺžke desiatich a piatich mesiacov spôsobené objektívnymi okolnosťami spočívajúcimi v nedostatočnom personálnom obsadení okresného súdu a v dôsledku vysokého nápadu vecí do jednotlivých súdnych oddelení. Zákonný sudca bol v období rokov 2002 až 2004 aj dlhodobý práceneschopný a čerpal nariadenú dovolenku pred odchodom do dôchodku. Z hľadiska primeranosti plynulosti konania došlo podľa názoru predsedníčky Okresného súdu Trenčín „... vo vzťahu k sťažovateľovi k zbytočným prieťahom v konaní“.

Právo zaručené čl. 48 ods. 2 ústavy sa realizuje takým konaním všeobecných súdov, ktoré plynule smeruje k odstráneniu právnej neistoty osoby, ktorá sa obrátila na súd v konkrétnej veci (napr. rozhodnutie sp. zn. II. ÚS 40/97). Podľa právneho názoru ústavného súdu vyjadreného v rozhodnutí sp. zn. III. ÚS 14/00 „Otázky množstva vecí, personálne a organizačné problémy súdu nie sú v zásade ústavne významné pre posúdenie toho, či došlo k zbytočným prieťahom v konaní“.

Ústavný súd s prihliadnutím aj na ustanovenie § 100 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku postup okresného súdu v predmetnej veci vyhodnotil ako konanie, v ktorom došlo k zbytočným prieťahom zo strany okresného súdu v celkovej dĺžke 14,5 mesiacov (t. j. obdobie od 23. októbra 2002 do 19. augusta 2003 a od 2. marca 2004 do 4. augusta 2004).

Na základe týchto dôvodov ústavný súd dospel k názoru, že bolo porušené základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, tak ako mu ho zaručuje čl. 48 ods. 2 ústavy, a právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak porušenie základných práv a slobôd vzniklo nečinnosťou, môže ústavný súd prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

IV.

Pretože ústavný súd rozhodol o porušení práva sťažovateľa, zaoberal sa aj jeho žiadosťou o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde „Ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha“.

V konkrétnych okolnostiach danej veci vidí ústavný súd nemajetkovú ujmu sťažovateľa najmä v pocite trvalej neistoty a pochybností týkajúcich sa oblasti ochrany jeho osobnosti prejednáwanej okresným súdom. Ústavný súd preto považoval za primerané finančné zadosťučinenie sumu 10 000 Sk.

Pri stanovení výšky primeraného finančného zadosťučinenia vychádzal ústavný súd zo záujmu ochrany ústavnosti a zo zásad spravodlivosti, o ktoré sa opiera Európsky súd pre

ľudské práva, keď priznáva spravodlivé zadost'učinenie podľa čl. 41 dohovoru so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu, preto ústavný súd žiadosti s'ťažovateľa o primerané finančné zadost'učinenie vo zvyšnej časti nevyhovel a priznanú sumu považoval za primeranú aj s ohľadom na dĺžku zbytočných prier'ahov v posudzovanom konaní.

V súlade s ustanovením § 36 ods. 1 zákona o ústavnom súde trovy konania pred ústavným súdom uhrádza účastník zo svojho. Na základe ustanovenia § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde, ktorý v odôvodnených prípadoch umožňuje ústavnému súdu podľa výsledku konania uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy, ústavný súd priznal s'ťažovateľovi náhradu trov právneho zastúpenia, pretože ústavný súd rozhodol, že základné právo s'ťažovateľa bolo porušené, a teda mal vo veci úspech.

Podľa ustanovenia § 20 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhláška č. 655/2004 Z. z.“) účinnnej od 1. januára 2005 patrí advokátovi za úkony právnych služieb vykonané pred dňom nadobudnutia účinnosti tejto vyhlášky odmena podľa doterajších predpisov.

Pri výške náhrady trov právneho zastúpenia ústavný súd vychádzal z ustanovenia § 13 ods. 8 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 163/2002 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhláška č. 163/2002 Z. z.“), ktoré upravuje výšku odmeny za zastupovanie pred ústavným súdom a podľa ktorého ak predmet sporu nie je oceníteľný peniazmi, odmena za jeden úkon je jedna tretina výpočtového základu.

Predmetom konania pred ústavným súdom je ochrana základných práv a slobôd, ktorá nie je oceníteľná peniazmi. Podľa § 1 ods. 3 vyhlášky č. 163/2002 Z. z. výpočtovým základom na účely tejto vyhlášky je priemerná mesačná mzda zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za prvý polrok predchádzajúceho kalendárneho roka.

Vzhľadom na skutočnosť, že dva úkony právnej služby boli realizované v roku 2004, ústavný súd vychádzal pri týchto úkonoch z oznámenia Štatistického úradu Slovenskej republiky, podľa ktorého za prvý polrok 2003 bola priemerná mesačná mzda zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky 13 602 Sk.

Podľa takto určených kritérií je výška odmeny za dva úkony právnej pomoci – prevzatie a prípravu veci a podanie vo veci samej 4 534 Sk za každý úkon v zmysle ustanovenia § 16 ods. 1 vyhlášky č. 163/2002 Z. z., t. j. spolu 9 068 Sk. Ústavný súd rozhodol aj o priznaní náhrady výdavkov na miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné vo výške jednej stotiny výpočtového základu podľa § 19 ods. 3 vyhlášky č. 163/2002 Z. z. v spojení s ustanovením § 16 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z., t. j. dvakrát 136 Sk, teda spolu 272 Sk.

Podľa takto určených kritérií je správny výpočet trov v sume 9 340 Sk, ktorú ústavný súd zaviazal uhradiť okresný súd (v súčasnosti Okresný súd Trenčín) na účet právnej zástupkyne sťažovateľa (ustanovenie § 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 Občianskeho súdneho poriadku).

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto nálezu.

V zmysle čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, je potrebné pod „právoplatnosťou rozhodnutia“ uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. mája 2005